Introduction and Management IBCM

ការណែនាំអំពីការគ្រប់គ្រងករណីឆ្កែខាំ

ហាក់ សុចិត្រា

Presenter’s name: HAK sochetra

Vice Chief of Management Animal Clinic

One Health Training on Rabies for Human and Animal Healthcare Workers,
Svay Rieng, 20-21 March 2024

តើអ្វីទៅគឺជាការគ្រប់គ្រងនូវករណីឆ្កែខាំ?

- ❑ ការគ្រប់គ្រងនូវករណីឆ្កែខាំ

បញ្ហាជំងឺឆ្កែឆ្កួតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

- កង្វះខាតនូវរចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធឃ្លាំមើលករណីឆ្កែខាំ
- មិនមានការរាយការណ៍អំពីករណីឆ្កែខាំ
- ត្រូវការអ្នកបច្ចេកទេសសម្រាប់ចាក់វ៉ាក់សាំងលើមនុស្ស
- ការសហការរវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនៅមានកម្រិតសម្រាប់ក្នុងការគ្រប់គ្រងនូវជំងឺឆ្កែឆ្កួត

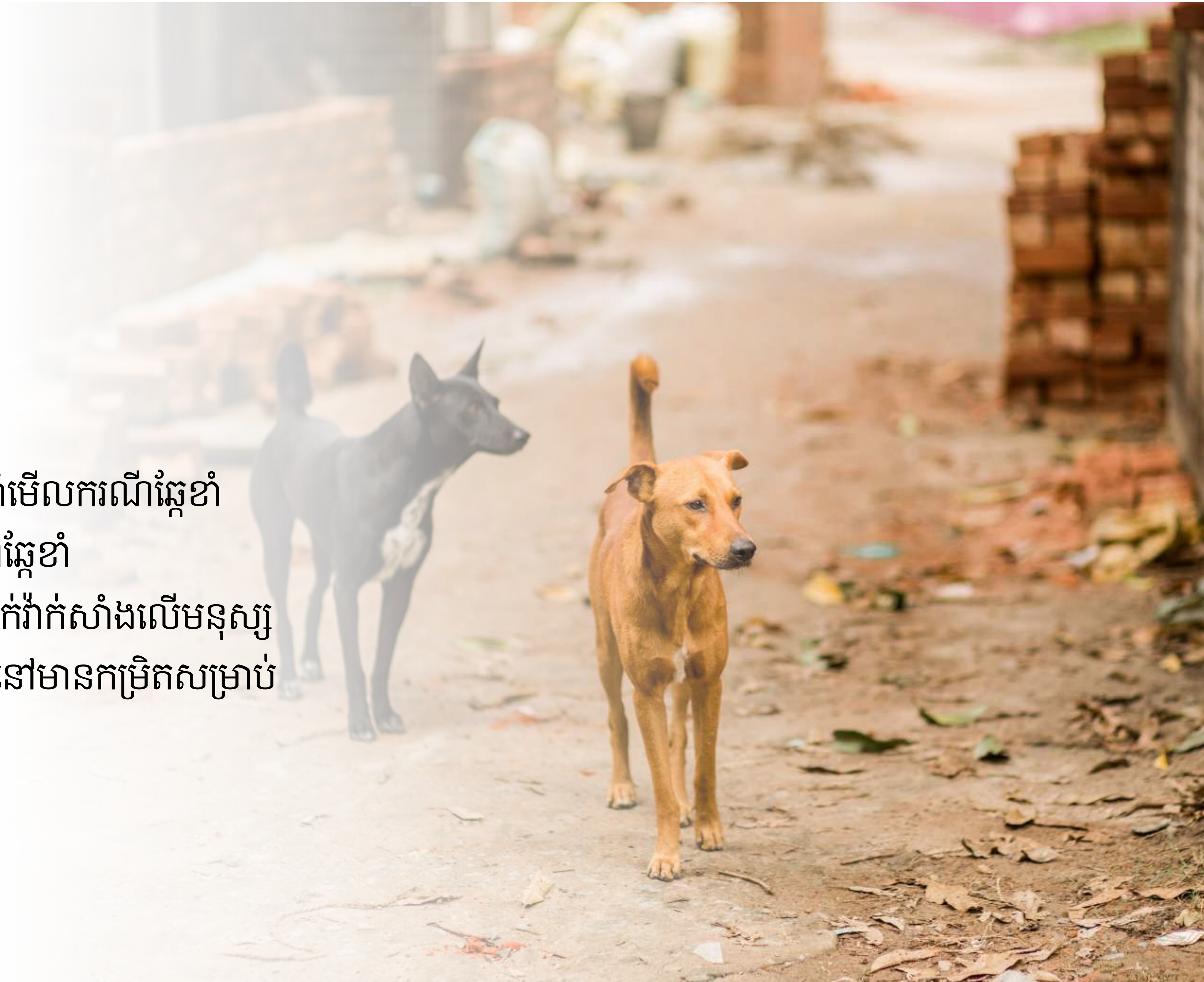

តើអ្វីទៅគឺជាការគ្រប់គ្រងនូវករណីឆ្កែខាំ?

- តើការគ្រប់គ្រងនូវករណីឆ្កែខាំ (IBCM) អាចធ្វើការដោះស្រាយដោយរបៀបណា?
  - ជំរុញការអង្កេតតាមដានអំពីជំងឺឆ្កែឆ្កួតដោយផ្អែកលើករណីខាំទៅលើមនុស្ស
  - ការឃ្លាំមើលជាប្រព័ន្ធរួមបញ្ចូលគ្នានូវការប្រមូលទិន្នន័យតាមអកម្ម និងសកម្ម
  - ការបង្កើតទំនាក់ទំនងអន្តរវិស័យ
  - វិធីសាស្ត្រក្នុងការចំនាយអោយមានប្រសិទ្ធភាព
  - កំណត់អត្តសញ្ញាណនូវជនរងគ្រោះ និងសត្វដែលបានប៉ះពាល់បន្ថែមទៀត

គោលបំណងរបស់យើង

- បង្កើនសម្តតិភាពនៃប្រព័ន្ធឃ្លាំដានករណីជំងឺឆ្កែឆ្កួត
- មូលដ្ឋាននៃក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់ការបង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងការការពារជំងឺឆ្កែឆ្កួតជាលក្ខណៈថ្នាក់ជាតិដោយផ្អែកលើ គោលការណ៍“សុខភាពតែមួយ”

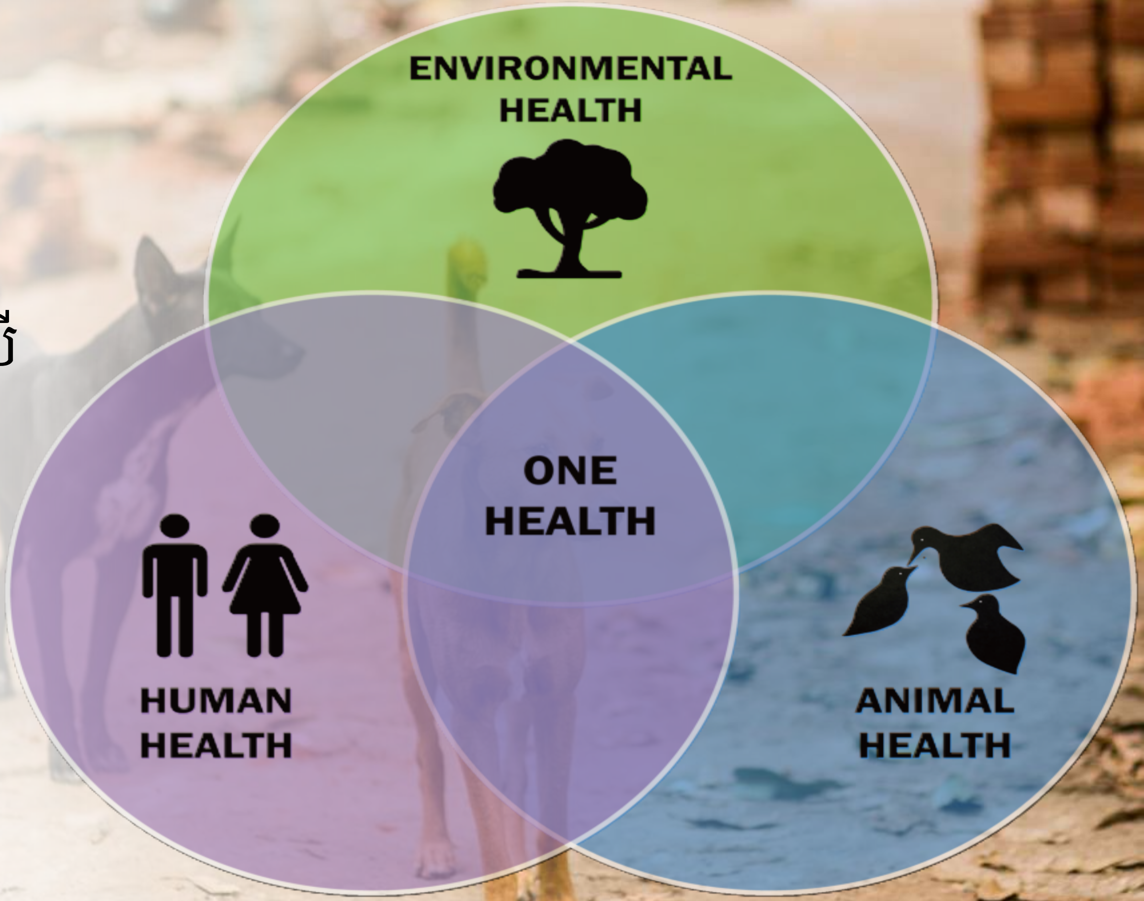

MISSION RABIES CDC Institut Pasteur du Cambodge

អត្ថប្រយោជន៍នៃ IBCM
(CDC, 2018)

- ស្វែងរកសត្វដែលបានជំងឺឆ្កែឆ្កួត និងយកសត្វនោះចេញពី សហគមន៍អ្នក
- ការកាត់បន្ថយនូវផលប៉ះពាល់ទៅលើសត្វ និងមនុស្ស
- ការកាត់បន្ថយនូវការប្រើប្រាស់PEP និង RIG (post exposure prophylaxis និង rabies Immunoglobulin)
- កាត់បន្ថយការចំនាយរបស់រដ្ឋាភិបាល និងប្រជាពលរដ្ឋ

អត្ថប្រយោជន៍នៃ IBCM

(CDC, 2018)

- ធានាថា RIG (ក្នុងករណីខ្លះ PEP) គឺត្រូវផ្តល់ជូនអ្នកដែលបានប៉ះពាល់ទៅនឹងសត្វដែលមានហានិភ័យ ឬសង្ស័យថាមានជំងឺឆ្កែឆ្កួត
- កំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះដែលត្រូវបានសត្វខាំ
- ទិន្នន័យដែលប្រមូលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ប៉ាន់ស្មានជំងឺ
- បង្កើនការគាំទ្រទៅដល់រដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងករណីទាំងនេះ

ឧទាហរណ៍នៃការគ្រប់គ្រងករណីខាំ - ប្រទេសហៃទី

- ហៃទីគឺជាប្រទេសដែលមានអត្រាអ្នកស្លាប់ដោយសារជំងឺឆ្កែឆ្កួតខ្ពស់បំផុតនៅអឌ្ឍគោលខាងលិច។
- ប្រព័ន្ធឃ្លាំមើលករណីឆ្កែខាំ (ការគ្រប់គ្រងករណីឆ្កែខាំ) ត្រូវបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣
- តាមរយៈកម្មវិធីមួយនេះយើងបានរកឃើញថាមានចំនួន ១៨ ដងនៃជំងឺឆ្កែឆ្កួតគឺមាននៅក្នុងសត្វឆ្កែ ហើយយើងក៏បានធ្វើការបង្កើនការចាក់ថ្នាំបង្ការដល់មនុស្សជាង ២៣០% ផងដែរ
- ការរួមបញ្ចូលគ្នារវាង IBCM និងការចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការអោយសត្វឆ្កែបានធ្វើអោយគម្រោងនេះបានកាត់បន្ថយនូវអត្រាការស្លាប់របស់មនុស្សបានជាង ៧៥% ត្រឹមឆ្នាំ ២០១៩

Centers for Disease Control and Prevention, 2021, *Rabies in Haiti*, CDC.gov

ការអនុវត្តន៍គម្រោងនៅរាជធានីភ្នំពេញ

- គម្រោង IBCM នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញគឺ យើងធ្វើការជាមួយអ្នកជំងឺដែលបានមកទទួលការចាក់ថ្នាំបង្ការនៅវិទ្យាស្ថានប៉ាស្ទ័រកម្ពុជា (អាយភីស៊ី) ។
  - ក្រុម IBCM របស់យើងបានធ្វើការទាក់ទងទៅកាន់អ្នកជំងឺជាង ៣,០០០ នាក់ (ខែតុលាឆ្នាំ ២០២០ ដល់ មីនា ២០២១)
  - សត្វឆ្កែជិត ២,០០០ ក្បាលត្រូវបានធ្វើការអង្កេតតាមដានបានទាំងស្រុង (ខែតុលាឆ្នាំ ២០២០ ដល់ មីនា ២០២១)
  - ករណីណាដែលមានហានិភ័យត្រូវជ្រើសរើស - លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាអាទិភាព/គំរូព្យាករណ៍
- ការអង្កេតតាមដានភាគច្រើនគឺត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការហៅទូរស័ព្ទ
- ក្នុងករណីណាដែលមានភាពស្មុគស្មាញពេលចុះមូលដ្ឋាននោះក្រុមឆ្លើយតបន្ទាប់នឹងជំងឺឆ្កែឆ្កួតនឹងត្រូវបានចូលរួមជួយមន្ត្រីអង្កេតតាមដាន

MISSION RABIES CDC Institut Pasteur du Cambodge

ក្រុមការងាររបស់ IBCM នៅរាជធានីភ្នំពេញ

អ្នកសម្របសម្រួល ក្នុងការគ្រប់គ្រងករណីឆ្កែខាំ

MISSION RABIES

អ្នកសម្របសម្រួលប្រចាំប្រទេស

ANIMAL RESCUE CAMBODIA

មន្ត្រីចុះមូលដ្ឋាន IBCM

PEP គ្លីនិក និងមន្ទីរពិសោធន៍

Institut Pasteur du Cambodge

ក្រុមឆ្លើយតបនឹងជំងឺឆ្កែឆ្កួត

PPAWS

ប្រធានសម្របសម្រួលគម្រោងប្រចាំតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍

MISSION RABIES

MISSION RABIES CDC Institut Pasteur du Cambodge

ការអនុវត្ត IBCM ខេត្តកំពត

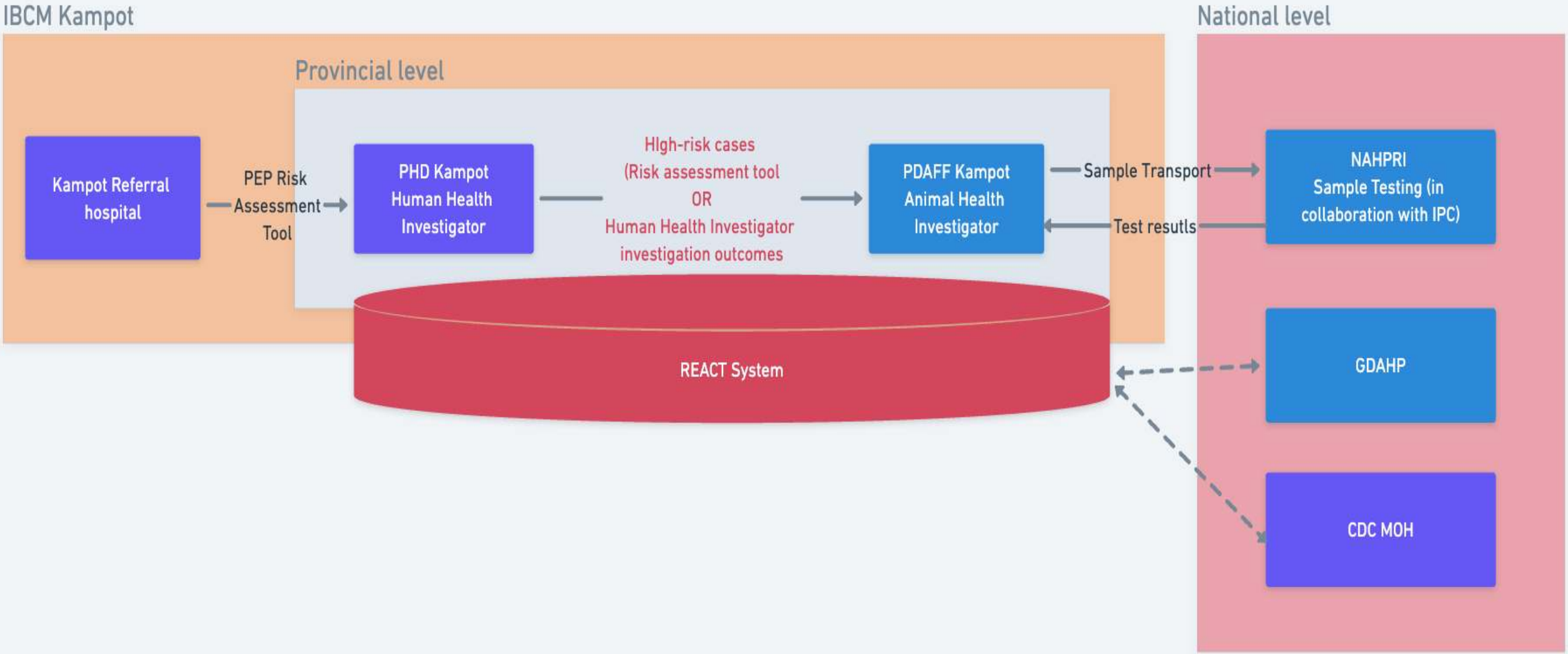

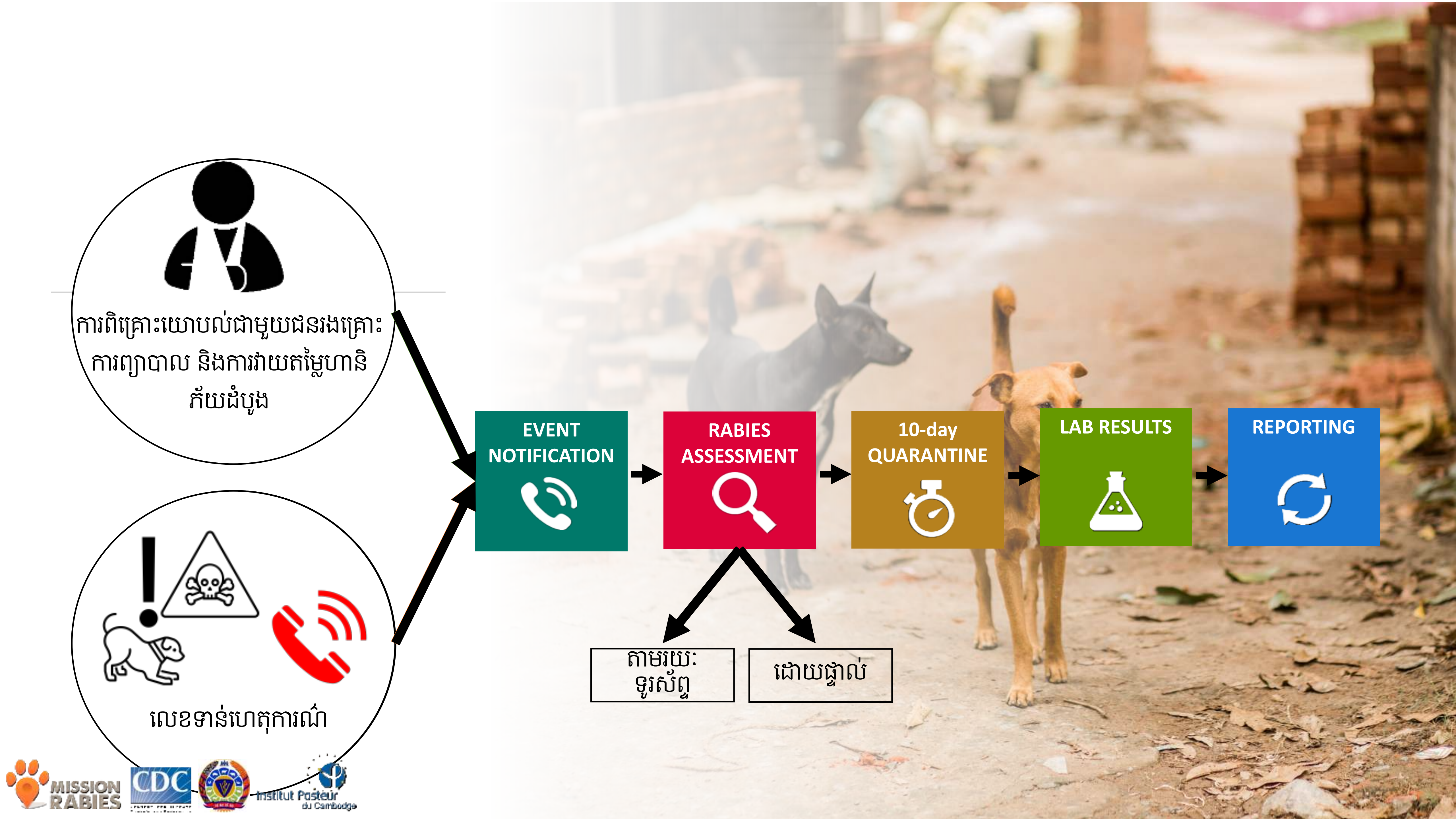
ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយជនរងគ្រោះ ការព្យាបាល និងការវាយតម្លៃហានិភ័យដំបូង
លេខទាន់ហេតុការណ៍
EVENT NOTIFICATION
RABIES ASSESSMENT
10-day QUARANTINE
LAB RESULTS
REPORTING
តាមរយៈទូរស័ព្ទ
ដោយផ្ទាល់
MISSION RABIES
CDC
Institut Pasteur du Cambodge

អ្នកសម្របសម្រួល ក្នុងការគ្រប់គ្រង ករណីឆ្កែខាំ

អ្នកសម្របសម្រួល IBCM ត្រូវបានទំនួលខុសត្រូវ:

- កត់ត្រាអំពីពត៌មានផ្សេងៗ និងជូនដំណឹង ហើយធ្វើការទំនាក់ទំនងទៅកាន់ជនរងគ្រោះដែលបានមក IPC
- វាយតម្លៃអំពីជំងឺឆ្កែឆ្កួតតាមរយៈការហៅទូរស័ព្ទ
- កំណត់ករណីណាដែលចាំបាច់ និងបញ្ជូនទៅមន្ត្រីចុះតាមមូលដ្ឋានដើម្បីអង្កេតតាមដានដោយផ្ទាល់
- តាមដាន និងគ្រប់គ្រងការធ្វើចក្ខាឡីស័កសត្វដែលបានខាំអោយនៅដោយឡែករយៈពេល ១០ថ្ងៃ

MISSION RABIES CDC Institut Pasteur du Cambodge

អ្នកសម្របសម្រួល ក្នុងការគ្រប់គ្រងករណីឆ្កែខាំ

<u>អ្នកសម្របសម្រួល IBCM ត្រូវបានទំនួលខុសត្រូវ :</u>

- ធ្វើការរាយការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃការអង្កេតតាមដានទៅអ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងករណីពាក់ព័ន្ធ
- រក្សាទំនាក់ទំនងដោយបើកចំហជាមួយក្រុមត្រួតពិនិត្យ និងធ្វើរាយការណ៍អំពីការវិវត្តសំខាន់ៗដែលបានកើតឡើង
- យកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការហៅទូរស័ព្ទមកកាន់លេខទាន់ហេតុការណ៍ និងធ្វើការកត់ត្រានូវករណីណាដែលចាំបាច់

មន្ត្រីចុះតាមមូលដ្ឋាន IBCM

<u>មន្ត្រីចុះតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវមានទំនួលខុសត្រូវៈ</u>

- ទទួលខុសត្រូវចំពោះការអង្កេតតាមដានដោយផ្ទាល់ទៅលើករណីណាដែលតម្រូវអោយមានការចុះមូលដ្ឋានដោយផ្ទាល់បន្ទាប់ពីមានការចាត់ចែងដោយអ្នកសម្របសម្រួល
- ធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយក្រុមឆ្លើយតបនឹងជំងឺឆ្កែឆ្កួតដើម្បីរៀបចំការចាប់សត្វ បន្ទាប់ពីមានការសង្ស័យថាមានជំងឺឆ្កែឆ្កួត
- ប្រមូលសំណាកចំពោះសត្វណាដែលបានស្លាប់ ដើម្បីយកមកធ្វើតេស្តនៅវិទ្យាស្ថានប៉ាស្ទ័រ

មន្ត្រីចុះតាមមូលដ្ឋាន IBCM

<u>មន្ត្រីចុះតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវមានទំនួលខុសត្រូវ</u> :

- រៀបចំធ្វើការចាក់វ៉ាក់សាំងហ៊ុមព័ទ្ធ ចំពោះករណីណាដែលត្រូវបានរកឃើញថា វត្តវីរុសជំងឺឆ្កែឆ្កួត
- បន្តធ្វើការហៅទូរស័ព្ទបន្តទៀត បន្ទាប់ពីការអង្កេតតាមដាននៅតាមមូលដ្ឋានហើយ (ជនរងគ្រោះ ម្ចាស់សត្វ និងរាយការណ៍ពីលទ្ធផលផងដែរ)
- សកម្មភាពដែលត្រូវចុះផ្សេងៗទៀត
- ភារកិច្ចផ្សេងៗទៀត ប្រសិនបើអ្នកសម្របសម្រួលតម្រូវអោយមានការចូលរួម

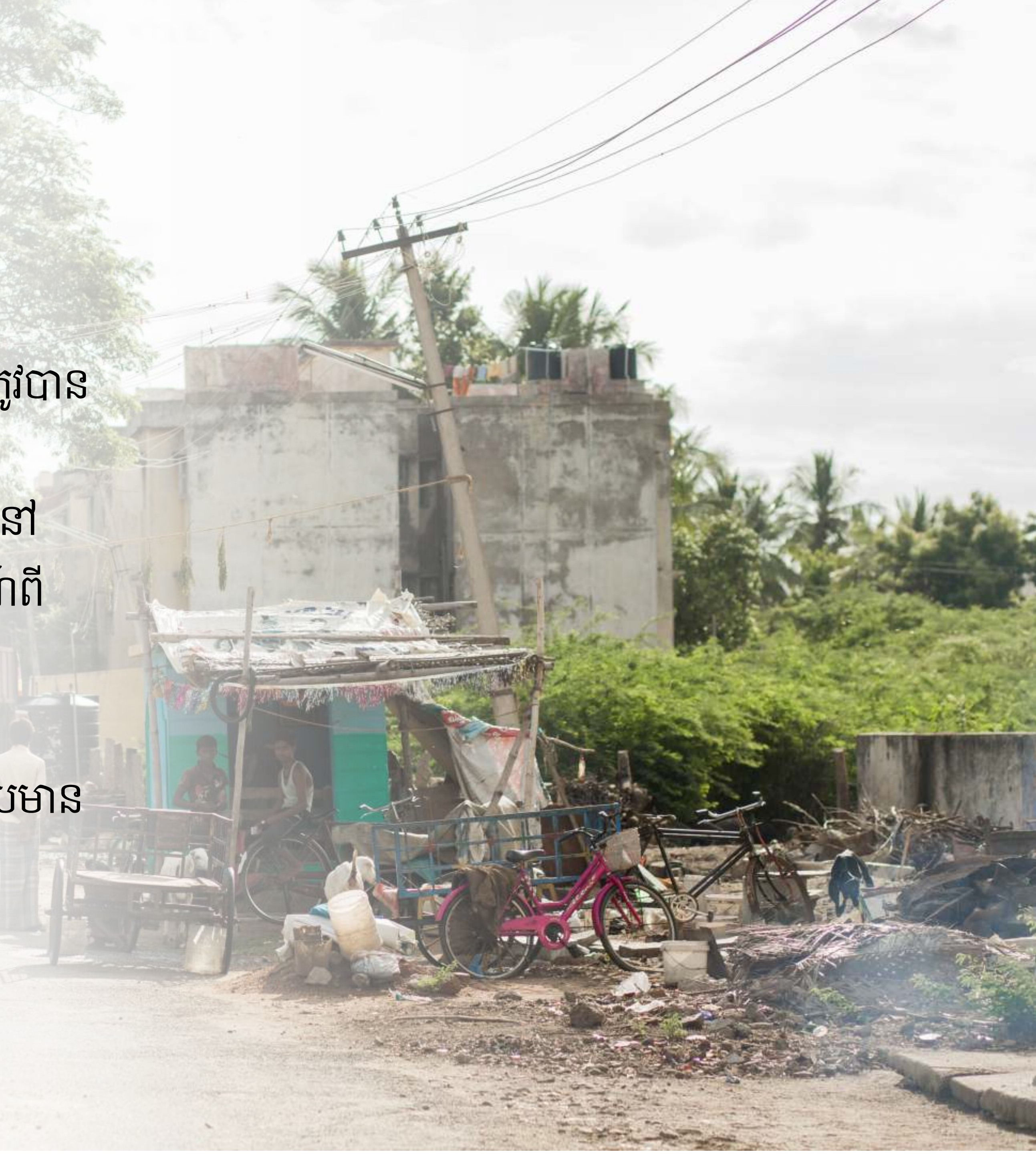

ការងារពេញមួយថ្ងៃរបស់បុគ្គលិកគម្រោង IBCM

ម៉ោង	អ្នកសម្របសម្រួល	មន្ត្រីចុះតាមមូលដ្ឋាន
9am	ពិនិត្យមើលទៅលើករណីដែលនៅសល់ និងចាប់ផ្តើមធ្វើទៅលើករណីណាដែលមានអាទិភាពដែលទើបតែទទួលបានពី IPC	ពិនិត្យមើលទៅលើការងារណាដែលមិនទាន់សម្រេចបាននៅលើកម្មវិធី និងធ្វើការបញ្ជាក់ទៅលើករណីដែលមិនទាន់បំពេញហើយ ទាញយកករណីថ្មីមកក្នុងទូរស័ព្ទ ធ្វើការពិនិត្យតាមដានទៅលើករណី
10am	ចាប់ផ្តើមពិនិត្យទៅលើករណី និងធ្វើការហៅទូរស័ព្ទ	ធ្វើការអង្កេតតាមដាននៅមូលដ្ឋានដោយផ្ទាល់
11am	ធ្វើការចាត់ចែងអោយមានការចុះអង្កេតតាមដានដោយផ្ទាល់សម្រាប់ករណីណាដែលចាំបាច់	
12pm	សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់	
1pm	បន្តធ្វើការហៅទូរស័ព្ទចំពោះករណីនាដែលមិនទាន់បានឆ្លើយតប និងបន្តការហៅទៅកាន់ករណីថ្មីផ្សេងទៀត	ធ្វើសមកាលកម្មទូរស័ព្ទ និងពិនិត្យរកការអង្កេតតាមដានបន្ថែមទៀត បន្តការហៅទូរស័ព្ទទៅលើករណីណាដែលមានការដាក់សត្វអោយនៅដោយឡែក
2pm	ចាប់ផ្តើមធ្វើការរាយការណ៍នូវលទ្ធផលតេស្ត	
3pm	ធ្វើការអង្កេតតាមដានរាល់ករណីដែលមានការដាក់សត្វអោយនៅដោយឡែកតាមរយៈទូរស័ព្ទ	យកសំណាកមកកាន់មន្ទីរពិសោធន៍
4pm	16.45 ចូលរួមការពិភាក្សាប្រចាំថ្ងៃជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រង	16.45 ចូលរួមការពិភាក្សាប្រចាំថ្ងៃជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រង
5pm	បញ្ចប់ការងារ	បញ្ចប់ការងារ

MISSION RABIES CDC Institut Pasteur du Cambodge

ការធ្វើទំនាក់ទំនងរបស់ក្រុមការងារ

- SLACK
  - ធ្វើការពិភាក្សាគ្នាអំពីករណីដែលទទួលបាន ក៏ដូចជាសកម្មភាព ផ្សេងៗដែលទាក់ទងទៅនឹងការងារ
  - ការរាយការណ៍ប្រចាំថ្ងៃ
  - អ្នកសម្របសម្រួលរបស់ក្រុមការងារ IBCM កម្មវិធីSLACK ក្រោមតាមរយៈ
    - ចំនួនករណីដែលបានធ្វើការអង្កេតតាមដានតាមរយៈទូរស័ព្ទ
    - ធ្វើការរាយការណ៍លម្អិតអំពីករណីណាដែលមានការចុះតាមដាន ដោយផ្ទាល់
    - ធ្វើការពិភាក្សាអំពីអំពីព័ត៌មានផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងករណី
  - មន្ត្រីចុះតាមមូលដ្ឋានរបស់ IBCM គឺត្រូវធ្វើការរាយការណ៍លម្អិតអំពីការ អង្កេតតាមដានដោយផ្ទាល់
  - ការផ្តល់ការតាមដាន នឹងជំនួយផ្សេងៗនឹងត្រូវបានផ្តល់ដោយមន្ត្រីការងារ របស់ Mission Rabies / IBCM

សុខសុវត្ថិភាព ក្នុងកំឡុងពេលចុះសកម្មភាពក្នុងមូលដ្ឋាន

- ក្នុងកំឡុងពេលរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ១៩ ក្រុមការងាររបស់យើងបានយកចិត្តទុកដាក់ និង អនុវត្តតាមគោលការណ៍របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោកយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងពេលចុះសកម្មភាពនៅខាងក្រៅ
- (https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public, https://www.who.int/neglected_diseases/news/COVID19-WHO-interim-guidance-implementation-NTD-programmes/en/) អនុលោមតាមការអនុវត្តន៍ក្នុងតំបន់។
- ក្នុងករណីដែលមានគ្រោះថ្នាក់ ឬរបួសណាមួយ ត្រូវធ្វើការរាយការណ៍ទៅកាន់អ្នកសម្របសម្រួលប្រចាំប្រទេសភ្លាមៗ (Ms Mayr)

MISSION RABIES CDC Institut Pasteur du Cambodge

លោកអ្នកមានសំណួរអ្វីទេ ?

សូមអរគុណសម្រាប់យកចិត្តទុកដាក់

THANK YOU FOR ATTENTION

ស្វែងរកការអានបន្ថែម

- General IBCM and rabies
  - IBCM Manual
  - CDC "Global Rabies Work"
    - https://www.cdc.gov/ncezid/stories-features/global-stories/rabies-work.html
  - Ly, S., Buchy, P., Heng, N., Ong, S., Chhor, N., Bourhy, H. and Vong, S., 2009. Rabies Situation in Cambodia. *PLoS Neglected Tropical Diseases*, 3(9), p.e511.
  - Barroga, T., Gordoncillo, M., Lagayan, M., Bernales, R., Caniban, M., Lopez, E. and Abila, R., 2018. Practical inter-sectoral linking: Tool to rabies One Health coordination to the grass-roots level. Zoonoses and Public Health, 65(7), pp.805-814.
- IBCM related studies
  - Ma, X., Blanton, J., Millien, M., Medley, A., Etheart, M., Fénelon, N. and Wallace, R., 2020. Quantifying the risk of rabies in biting dogs in Haiti. Scientific Reports, 10(1).
  - Medley, A., Millien, M., Blanton, J., Ma, X., Augustin, P., Crowdis, K. and Wallace, R., 2017. Retrospective Cohort Study to Assess the Risk of Rabies in Biting Dogs, 2013–2015, Republic of Haiti. Tropical Medicine and Infectious Disease, 2(2), p.14.

Mission Rabies | CDC | Institut Pasteur du Cambodge